

Arvioinnin **A****B****C**

*Oulun kaupungin perusopetuksen
opetussuunnitelman arviointiosuus*

Sisällysluettelo

Alkusanat	2
1. Arvioinnin periaatteet.....	3
2. Arvioinnin vuosikello	4
3. Formatiivinen arviointi.....	7
4. Suomi toisena kielenä -arviointi	8
LIITTEET	
1 Kehityskeskustelurunko 7.-9. luokat.....	9
2. Suositus käyttäytymisen arviointikriteereiksi Oulussa	10

Alkusanat

Arvioinnin ABC:n tarkoituksena on antaa ohjeet lukuvuoden aikaisen formatiivisen ja summatiivisen arvioinnin toteuttamiseen vuosiluokilla 7–9. Opas toimii sähköisessä muodossa ja päivittyy sitä mukaa, kun uutta materiaalia on jaettavissa.

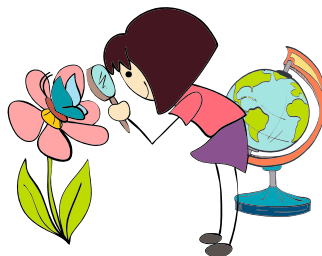
1. Arvioinnin periaatteet

Perusopetuslain mukaan oppilaan arvioinnin tehtävänä on ohjata ja kannustaa opiskelua sekä kehittää oppilaan edellytyksiä itsearviointiin. Nämä tehtävät ovat perusopetuksen arviointikulttuurin kehittämisen lähtökohta. Painopiste on oppimista edistävässä arvioinnissa. Arvioinnin tulee olla monipuolista ja kohdistua oppilaan oppimiseen, työskentelyyn ja käyttäytymiseen (Perusopetuslaki 22 §).

Opetussuunnitelmaan on jokaiselle oppiaineelle kirjattu **oppimisen tavoitteet**. Oppimisen tavoitteita ovat sekä oppiainekohtaiset taitotavoitteet että sisällölliset tavoitteet.

Työskentelytaidot sisältyvät sekä ainekohtaisiin taitotavoitteisiin että laaja-alaisiin taitoihin, erityisesti Ajattelun ja oppimaan oppimisen taitoihin (L1) ja Kulttuurisen osaamisen, vuorovaikutuksen ja ilmaisun taitoihin (L2).

- ohjaa ja kannustaa yrittämään
- kehittää oppilasta itse- ja vertaisarviointiin
- on monipuolista
- on keskustelevaa
- edistää oppimista
- on vuorovaikutteista

- oppilaan tukeminen oman oppimisprosessinsa ymmärtämisessä
- oppilaan oppimisen edistymisen näkyväksi tekeminen koko prosessin ajan
- arvioinnin avulla saadun tiedon hyödyntäminen opetuksen ja muun koulutyön suunnittelussa
- yhteistyö kotien kanssa

2. Arvioinnin vuosikello

Lukuvuoden aikana arviointia dokumentoidaan kahdella tasolla: Wilmaan kirjattavilla oppimissuunnitelman päivityksillä sekä jatkuvan arvioinnin erilaisilla keinoilla. Näiden kummankin tason yhteenveto on lukuvuoden päätteeksi annettava lukuvoositodistus.

Lukuvuoden aikainen arviointi

Opettajat huolehtivat, että tavoitteet ja arviointiperusteet ovat oppilaiden tiedossa. Tavoitteiden pohtiminen ja oman oppimisen tarkastelu suhteessa tavoitteisiin on tärkeä osa myös oppilaan itsearviointitaitojen kehittämistä” POPS s. 48

- Arviointi on osa koulutyötä koko lukuvuoden ajan.
- Suurin osa arvioinnista on oppilaiden ja opettajien välistä vuorovaikutusta arjen oppimistilanteissa.
- Oppiaineen tavoitteet
- Työskentelytavoitteet
 - mitä kokonaisuuksia arvioidaan
 - millaisia näyttöjä tulee antaa

Kehityskeskustelut

Kehityskeskustelussa käsitellään oppilaan vahvuuksia, oppimis- ja työskentelytaitoja sekä ajankohtaisia opiskeluun ja ikävaiheeseen liittyviä kysymyksiä” Oulun kaupungin OPS

Tässä ohjeistuksessa on Oulun kaupungin linjaukset arvioinnin aikataulusta. Koulukohtaisesti sovitaan oppimisen aikaisen arvioinnin toteuttamisesta ja dokumentoinnista.

- Pidetään vuosiluokilla 7-9 syksyllä oppilaan ja huoltajan tai oppilaan kanssa.
- Kehityskeskustelun pitää luokanvalvoja tai ryhmän vastuupettaja.
- Kehityskeskustelurunko on tämän arviointioppaan liitteenä (Liite 1).
- 7. luokalla oppilaalle ja huoltajille tarjotaan Lapset puheeksi -keskustelu.
- Yhdessä määritelty tavoite kirjataan Wilman oppimissuunnitelmaan arviointi- ja kehityskeskusteluille varattuun kohtaan.
 - Tavoite on oppimisen edistymiseen, työskentelytaitoihin, laaja-alaisen osaamisen taitoihin ja/tai käyttäytymiseen liittyvä, oppilaan oppimista edistävä asia.
- Keskustelut järjestetään koulukohtaisesti sovitulla tavalla, kuitenkin niin, että ne pidetään oppilaan oppituntien ulkopuolella ja oppilaan viikkotuntimäärä ei vähene.
- Kehityskeskustelut ovat ys-aikaa ja ne tulee ottaa huomioon ys-ajan suunnittelussa.

Yhteydenpito koteihin

- *Esim. Wilman kautta, keskustelujen ja tiedotteiden muodossa*
- *Lukuvuositodistuksen arvosanat eivät saa tulla oppilaalle eikä huoltajille yllätyksenä.*
- *Myös vanhemmilla on aktiivinen rooli yhteydenpidossa.*
- *Rehtoreiden on hyvä tiedottaa koteja arviointikäytännöistä.*

Välitodistus

- *Välitodistus annetaan syyslukukauden lopuksi.*
- *Myös vuosiluokilla 7–9 voidaan antaa sanallista arviointia ja/tai käydä arviointikeskustelu numeroarvioinnin tukena.*

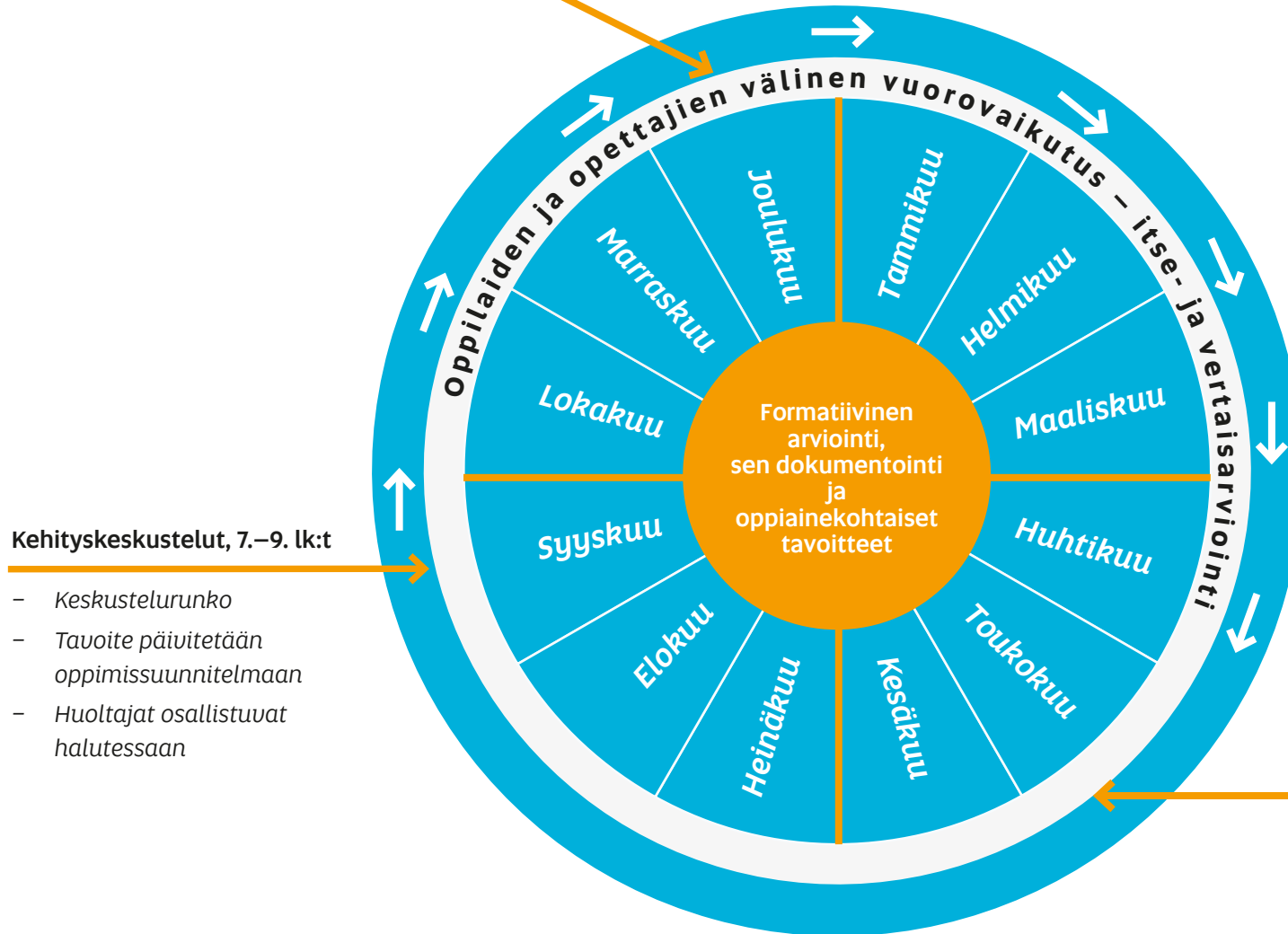
Lukuvuositodistus

- *Lukuvuoden päätteeksi oppilas saa lukuvuositodistuksen. Lukuvuositodistus on yhteenveto kaikesta lukuvuoden aikana toteutuneesta oppimisen arvioinnista.*
- *Todistuksessa arvioidaan oppilaan osaaminen suhteessa opetussuunnitelman tavoitteisiin.*
- *Lukuvuositodistukseen sisältyy myös käyttäytymisen arviointi.*
- *Lukuvuositodistus on myös päätös oppilaan siirtymisestä seuraavalle luokalle tai hänen jättämisestään luokalle.*

Päättötodistus

- *9. luokan päättyessä oppilaat saavat päättötodistuksen.*
- *Noudattaa päättöarvioinnin kriteereitä*

Välitodistus 7.–9. lk

Kehityskeskustelut, 7.–9. lk:t

- Keskustelurunko
- Tavoite päivitetään oppimissuunnitelmaan
- Huoltajat osallistuvat halutessaan

Lukuvuositolustus on yhteenveto lukuvuoden arvioinnista.

9. luokan päättötodistus

3. Formatiivinen arviointi

- *Tavoitteet ja arviointiperusteet oppilaiden tiedossa*
- *Harjoitellaan itse-, vertais- ja ryhmäarviointitaitoja.*
- *Palautekeskusteluissa huomioidaan yhdessä aiemmin asetetut tavoitteet ja aiempi osaaminen.*
- *Oppilaiden suorituksia ei verrata toisiinsa.*
- *Jatkuvan arvioinnin keinot määrittyvät koulun arviointikulttuurin mukaan.*
 - *Oppimisen/oppilaan työn monipuolinen dokumentointi*
 - *Oppimispäiväkirjat, portfoliot, projektiseinät jne.*
 - *Sähköiset työkalut*

Esimerkkejä Oulussa käytössä olevista, formatiivista arviointia tukevista sähköisistä työkaluista:

Office 365 Teams

- *Forms*
- *Excel*
- *OneNote*

Qridi

Qridi on pedagoginen oppimisen ja arvioinnin digitaalinen työkalu. Kokonaisvaltainen työkalu mahdollistaa oppilaan itse-, vertais- ja ryhmäarvioinnin sekä huoltajan ja opettajan antaman arvioinnin helppokäyttöisessä ympäristössä. Monipuoliset yhteenvedot arvioinneista helpottavat opettajan työtä, luovat hyvän pohjan keskusteluille oppilaiden kanssa ja auttavat oppilaita ymmärtämään oppimistaan paremmin. Qridissä on mahdollista ohjata ja seurata oppilaan yksilöllistä oppimisprosessia lukuisilla eri tavoilla. Monipuolisesti käytettynä Qridi on koulutyön organisointityökalu niin opettajalle kuin oppilaille sekä monipuolinen arviointityökalu.

Wilman formatiivinen arviointi

Formatiivinen arviointi on kiinteä osa opettajien, oppilaiden sekä huoltajien päivittäin käyttämää Wilma-järjestelmää. Wilman formatiivisen arvioinnin kokonaisuuteen kuuluvat aineiden ja monialaisten oppimiskokonaisuuksien formatiivinen arviointi sekä arviointikeskustelut. Formatiivinen arviointi tapahtuu yksinkertaisen ja selkeän liukukytkimen avulla. Formatiivista arviointia voi halutessaan täydentää sanallisella arvioinnilla. Wilma sisältää niin opettajan formatiivisen arvioinnin kuin oppilaan itsearviointinkin. Wilma on ainoa järjestelmä, joka integroi formatiivisen arvioinnin kiinteäksi osaksi aineen numeroarviointia ja arviointikeskusteluja tuomalla kuvaajat nähtäville myös näihin toimintoihin.

4. Suomi toisena kielenä -arviointi

Yläkoulussa S2-oppimäärä arvioidaan joko numerolla tai sanallisen arvioinnin asteikolla lukuun ottamatta päättöarviointia (eli 9. luokan kevätarviointia), jolloin kaikista oppiaineista täytyy antaa numero.

S2-arvioinnissa annetaan rastit asteikolla *"Aloitteleva - Kehittyvä - Voimakkaasti kehittyvä - Hyvin edistynyt"* seuraavista tavoitteista:

- *Vuorovaikutustilanteissa toimiminen*
- *Tekstien tulkitseminen*
- *Tekstien tuottaminen*
- *Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen, kielen käyttö kaiken oppimisen tukena*

Wilmaan siis merkitään joko

- *"H-hyväksytty" ja sanallisen arvioinnin asteikko **tai***
- *numeroarvosana.*

Numeroarvosanaakin voit halutessasi täydentää lausepankin lauseilla, joita voit tarvittaessa muokata. Voit myös kirjoittaa kokonaan omat lauseet.

LIITE 1

Kehityskeskustelurunko 7.–9. luokat

Ohje huoltajille

Voitte pohtia etukäteen yhdessä oppilaan kanssa, mitä asioita haluatte nostaa keskustelussa esille. Pääosa keskustelussa on oppilaalla, joka itse suuntaa opinpolkuaan vahvuuksien ja tavoitteiden suunnassa.

1. Keskustelussa käsitellään mm. seuraavia asioita

- *Koulunkäynti: koulupäivän rutiinit (oppitunnit sis. perusedellytykset oppimisen sujumiseen, ruokailu, välitunnit) ja koulussa viihtyminen, kaveriasiat*
- *Arkiset toimet: syöminen, nukkuminen, kouluunlähtö ja kotiintulo, TV, tietokone ja pelit, vapaa-aika ja harrastukset, kotitehtävät*
- *Työskentelytaidot (vahvuudet ja kehittämisen kohteet): Itsenäisen ja yhdessä työskentelyn taidot, taito suunnitella, arvioida ja säädellä omaa työtään, taito toimia vastuullisesti ja parhaansa yrittäen, taito toimia rakentavassa vuorovaikutuksessa*
- *Edistyminen oppiaineissa: edistyykö oppiminen vaivatta, oppimisen vahvuudet ja kehittämisen kohteet (keskitytään keskeisimpiin asioihin)*
- *Käyttäytyminen*

2. Keskustelun aikana oppilas asettaa itselleen tavoitteen. Tavoite liittyy oppiaineessa edistymiseen, työskentelytaitoihin tai käyttäytymiseen.

- *Tavoite/keskeisimmät tavoitteet kirjataan Wilman oppimissuunnitelmaan..*

Liite 2.

Käyttäytymisen arviointikriteerit Oulussa

Käyttäytymisen arviointi kohdistuu siihen, miten oppilas ottaa huomioon muut ihmiset ja ympäristön, arvostaa omaa ja toisten työtä ja noudattaa koulun sääntöjä sekä hyviä tapoja. Käyttäytymisen ohjaus sekä käyttäytymiseen liittyvien tietojen ja taitojen opettaminen ovat osa koulun kasvatustehtävää. Oppilaan käyttäytymisen arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan ikäkaus.

Käyttäytymisen arvosanaa annettaessa voidaan soveltaa seuraavia kriteereitä:

erinomainen 10

- ottaa huomioon muut ihmiset ja ympäristön sekä vaikuttaa positiivisella esimerkillä muihin oppilaisiin ja oppimistilanteisiin
- toimii rakentavasti oman ryhmänsä ja kouluyhteisön parhaaksi erilaisissa tilanteissa
- osoittaa oma-aloitteisuutta yhteisten asioiden hoitamisessa

kiitettävä 9

- ottaa huomioon muut ihmiset ja ympäristön koulutyössä
- toimii vastuullisesti kouluyhteisössä sovittujen sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti
- käyttäytyy ystävällisesti ja avuliaasti, pyrkii omalta osaltaan vaikuttamaan hyvän työskentelyilmapiirin muodostumiseen

hyvä 8

- käyttäytyy asiallisesti tilanteeseen sopivalla tavalla
- noudattaa useimmiten koulun sääntöjä
- käyttäytyy yleensä hyvien käytöstapojen mukaisesti
- pystyy yleensä ratkaisemaan ristiriitatilanteita oma-aloitteisesti
- osaa toimia ryhmässä

tydyttävä 7

- käyttäytyy useimmiten tilanteeseen sopivalla tavalla
- tuntee ja hyväksyy koulun säännöt
- kykenee ohjautusti ratkaisemaan ristiriitatilanteita
- osaa tuetusti toimia ryhmässä

kohtalainen 6

- suhtautuu usein välinpitämättömästi kanssaihmiisi, koulutyöhön ja kouluympäristön viihtyvyyteen
- rikkoo toistuvasti koulun sääntöjä
- aiheuttaa asenteillaan ja teoillaan kielteistä ilmapiiriä
- tarvitsee jatkuvaa ohjausta ja neuvontaa käyttäytymisessä

välttävä 5

- erittäin välinpitämätön käytös suhteessa kanssaihmiisiin, koulutyöhön ja kouluympäristöön
- tarvitsee erityisiä toimenpiteitä opiskelun turvaamiseksi

hylätty 4

- käyttäytyminen normaaliin kouluyhteisöön täysin sopimatonta

